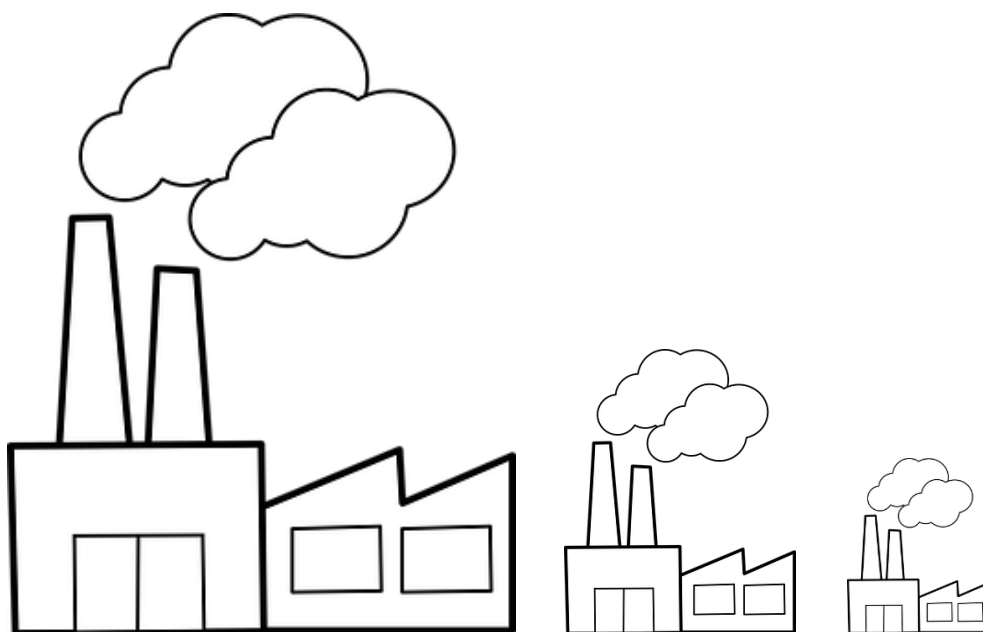

ARBO-KENGETALLEN NAAR VESTIGINGSGROOTTE

Datum >

23 november 2021

TNO innovation
for life

> **Rapportage voor**
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

ARBO-KENGETALLEN NAAR VESTIGINGSGROOTTE

Rapport voor	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Datum	23 november 2021
Auteurs	Swenneke van den Heuvel Thijmen Zoomer Ernest de Vroome
Projectnummer	060.47155/01.16
Rapportnummer	TNO 2021 R12209
Contact TNO	Swenneke van den Heuvel
Telefoon	06 46 966 115
E-mail	swenneke.vandenheuvel@tno.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Inleiding.....	4
2 Gezondheid en langer doorwerken.....	5
3 Verzuim.....	6
4 Arbeidsongevallen.....	9
5 Beroepsziekten.....	11
6 Blootstelling risico's.....	12
7 Maatregelen.....	14
8 Conclusies.....	16
Bijlage 1	17
Bijlage 2	29

Samenvatting

Op grond van de vergelijking op vestigingsgrootte van diverse Arbo-kengetallen kunnen we concluderen dat de verschillen niet heel groot zijn. Wel zien we een groot verschil in het nemen van maatregelen. Grote vestigingen (met 100 of meer werknemers) nemen meer maatregelen om arbeidsrisico's tegen te gaan. Tegelijkertijd is in deze vestigingen de behoefte van werknemers aan aanvullende maatregelen groter dan in kleine bedrijven.

Kleine vestigingen (1-9 werknemers) scoren gunstiger op aan gezondheid gerelateerde maten zoals bijvoorbeeld verzuim en burn-outklachten. Verder worden werknemers minder vaak blootgesteld aan arbeidsrisico's. Dat geldt vooral voor hoge taakeisen en moeilijk werk. Een derde van de kleine vestigingen heeft de afgelopen twee jaar geen nieuwe maatregelen genomen om arbeidsrisico's te voorkomen. Toch is er onder werknemers wel behoefte aan de aanpak van risico's. Daarbij worden werkdruk en werkstress, beeldschermwerk en lichamelijk zwaar werk het vaakst genoemd. Overigens is de behoefte van werknemers aan (aanvullende) maatregelen in kleine vestigingen relatief klein wanneer we dat vergelijken met werknemers uit grotere vestigingen.

Zoals eerder genoemd onderscheiden vestigingen met 100 werknemers of meer zich vooral door de maatregelen die zij nemen om arbeidsrisico's te voorkomen. Nagenoeg alle grotere vestigingen met meer dan 100 werknemers (96,5%) hebben de afgelopen twee jaar nieuwe maatregelen genomen. Dat uit zich echter niet in een kleiner deel werknemers dat (aanvullende) maatregelen wenst. Dat aandeel is zelfs groter dan in kleinere vestigingen. Mogelijke gevolgen van arbeidsrisico's zijn een verminderde algemene gezondheid, burn-outklachten, (werkgerelateerd) verzuim, arbeidsongevallen en beroepsziekten. Veel van deze mogelijke gevolgen komen vaker voor bij grote bedrijven: burn-outklachten (17% versus 12% bij kleine bedrijven), verzuim (verzuimpercentage van 4,7% versus 3,5% in kleine bedrijven) en incidentie beroepsziekten (3,5% versus 2,6% in kleine bedrijven).

Middelgrote vestigingen (10-99 werknemers) onderscheiden zich vooral van kleine vestigingen door de maatregelen die werkgevers nemen. Verder zijn er weinig verschillen, evenmin als met grote vestigingen. Op een aantal punten is de situatie bij middelgrote vestigingen wat ongunstiger dan bij grote of kleine vestigingen: de leeftijd tot waarop werknemers willen of denken te kunnen doorwerken ligt lager, de verzuimfrequentie ligt hoger, en er zijn meer arbeidsongevallen. De verschillen zijn echter niet substantieel.

1 Inleiding

Recente cijfers over arbeidsomstandigheden, arbobeleid en werkgerelateerde gezondheid worden tweejaarlijks gepresenteerd in de Arbobalans. De laatste versie is de Arbobalans 2020¹ en deze bevat vooral cijfers uit 2019. Deze cijfers worden op verschillende manieren uitgesplitst gepresenteerd, naar o.a. geslacht, leeftijd en opleiding. Voor sommige Arbo-kengetallen wordt ook een uitsplitsing gemaakt naar vestigingsgrootte gebaseerd op het aantal werknemers: micro (1 t/m 9), klein (10 t/m 49), middelgroot (50 t/m 249) en groot (250 en meer). Dit betreft het naleven van de wettelijke verplichtingen, het ziekteverzuimpercentage en de arbeidsongevallen.

Vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bestaat de behoefte om de andere Arbo-kengetallen ook uitgesplitst te zien naar vestigingsgrootte. Tevens is een andere indeling gewenst dan hierboven aangegeven (micro, klein, middelgroot en groot). Een veel gehanteerde indeling voor grootte naar het aantal werknemers is 1 t/m 9, 10 t/m 99 en 100+. CBS bijvoorbeeld gebruikt deze indeling voor de presentatie van de ziekteverzuimcijfers². Als de aantallen het toelaten kan een fijnere indeling meer inzicht geven. Een gebruikelijk uitsplitsing is: 1 t/m 4, 5 t/m 9, 10 t/m 49, 50 t/m 99, 100 t/m 249 en 250+. Deze cijfers hebben zoals genoemd betrekking op de vestigingsgrootte en niet op de bedrijfsomvang. Conform de richtlijnen van Eurostat is in de NEA op de volgende wijze naar de omvang gevraagd: *“Hoeveel personen werken er ongeveer in uw bedrijf of instelling? (Heeft uw bedrijf meer dan één vestiging? Geef dan alleen het aantal werknemers aan van de vestiging waar u werkt)”*.

In deze rapportage presenteren we Arbo-kengetallen over gezondheid en langer doorwerken, verzuim, arbeidsongevallen, beroepsziektes, arbeidsrisico's en door werkgevers getroffen maatregelen. Alle cijfers zijn afkomstig uit de NEA 2020 en uit de WEA 2019 en uitgesplitst naar vestigingsgrootte gebaseerd op het aantal werknemers. In de hoofdtekst hanteren we voor de indeling naar grootte de uitsplitsing 1 t/m 9, 10 t/m 99 en 100+. Voor de leesbaarheid hebben we de tabellen met de fijnere indeling in bijlage 1 geplaatst. Wanneer de cijfers met de fijnere indeling daar aanleiding toe geven wordt in de hoofdtekst ingegaan op de extra inzichten die deze indeling opleveren. In bijlage 2 zijn de gegevens weergegeven afkomstig uit 2019, om een vergelijking met de cijfers uit de Arbobalans mogelijk te maken. De cijfers uit 2020 worden niet apart vergeleken met die uit 2019. In deze rapportage staan de cijfers uit 2020 en de vergelijking tussen de verschillende vestigingsgroottes centraal.

De verschillen tussen bedrijven van verschillende vestigingsgrootte zijn getoetst op statistische significantie. Wanneer de verschillen statistisch significant zijn is dat aangegeven met open en gesloten pijltjes: ▲ en △ duiden op een statistisch significant hogere waarde en ▼ en ▽ op een statistisch significant lagere waarde. Omdat verschillen al snel statistisch significant zijn bij grote aantallen is ook getest op 'relevantie', dat wil zeggen of het verschil substantieel te noemen is of dat het slechts om marginale verschillen gaat. Alleen de gesloten pijltjes (▲ en ▼) duiden op een substantieel statistisch significant verschil. Daarbij moeten we opmerken dat de relevantie van een verschil altijd arbitrair is. Daarom noemen we in sommige gevallen ook de zogenaamde niet relevante verschillen.

Over groepen personen die kleiner zijn dan 100 rapporteren we niet, evenmin als over groepen bedrijven kleiner dan 50. In de tabellen wordt dit weergegeven met een '#'.

¹ [Arbobalans 2020](#)

² [Ziekteverzuimpercentage; bedrijfstakken \(SBI 2008\) en bedrijfsgrootte \(cbs.nl\)](#)

2 Gezondheid en langer doorwerken

Ongunstige arbeidsomstandigheden kunnen leiden tot gezondheidsklachten. Daarmee wordt ook de kans vergroot dat werknemers uitstromen. Tabel 1 geeft weer of er verschillen zijn tussen vestigingen van verschillende omvang. Dat blijkt slechts in beperkte mate het geval te zijn. Hoewel er geen sprake is van een substantieel verschil volgens de hiervoor gehanteerde statistische test zien we toch een duidelijk en statistisch significant verschil in burn-out gerelateerde klachten die oplopen van 11,6% bij kleine bedrijven tot 17,1% bij grote bedrijven. Deze tendens is ook te zien in Tabel B1.1 (Bijlage 1) waar we een fijnere indeling in vestigingsgrootte hanteren. Er zijn geen grote verschillen in de leeftijd waarop werknemers willen en kunnen doorwerken.

Tabel 1: Gezondheid en langer doorwerken naar vestigingsgrootte (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [12,9%]	10 - 99 [39,1%]	100 of meer [48,0%]	Totaal
Algemene gezondheidstoestand				
· Gaat wel, slecht of zeer slecht	16,7%	16,4%	16,7%	16,6%
· N	7.396	22.458	27.615	57.469
· Populatie N	983.000	2.980.000	3.670.000	7.640.000
Burn-outklachten				
· % Ja	11,6%▽	15,5%	17,1%Δ	15,7%
· N	7.442	22.522	27.696	57.660
· Populatie N	989.000	2.990.000	3.680.000	7.660.000
Door kunnen werken tot (leeftijd)				
· N	63,7Δ	62,3▽	64,0Δ	63,3
· Populatie N	3.998	12.609	17.472	34.079
· Populatie N	531.000	1.680.000	2.320.000	4.530.000
Door willen werken tot (leeftijd)				
· N	62,9	62,0▽	63,1Δ	62,7
· Populatie N	3.996	13.005	18.001	35.003
· Populatie N	531.000	1.730.000	2.390.000	4.650.000

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test. Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages en/of gemiddelden (tweezijdig), en Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.

3 Verzuim

Om het verzuim onder de Nederlandse werknemers goed in beeld te krijgen maken we op basis van de NEA-data onderscheid in het percentage werknemers dat het afgelopen jaar verzuimd heeft, de verzuimfrequentie, het gemiddelde aantal verzuimdagen en het verzuimpercentage. In tabel 2 zijn deze gegevens weergegeven uitgesplitst naar vestigingsgrootte.

Tabel 2: Verzuim naar vestigingsgrootte (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [12,9%]	10 - 99 [39,1%]	100 of meer [48,0%]	Totaal
In de afgelopen 12 maanden ten minste 1 maal verzuimd	35,1%▼	44,5%Δ	45,2%Δ	43,6%
·N	7.435	22.498	27.678	57.611
Verzuimfrequentie	0,96▼	1,26Δ	1,14	1,16
·N	7.310	22.096	27.173	56.579
Gemiddeld aantal verzuimdagen per jaar (werkdagen)	5,7▼	7,1▼	8,4Δ	7,5
·N	7.283	21.911	26.965	56.159
Gemiddeld aantal verzuimdagen per jaar (werkdagen) per verzuimende werknemer	16,9	16,5	19,1	17,8
·N	2.457	9.425	11.806	23.688
Verzuimpercentage	3,5%▼	4,2%▼	4,7%Δ	4,3%
·N	7.269	21.885	26.927	56.081

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test. Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages en/of gemiddelden (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▼: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.

Uit Tabel 2 zijn geen grote verschillen af te leiden tussen vestigingen van verschillende grootte. Wel zien we bij de kleine vestigingen op alle indicatoren minder verzuim dan bij grote vestigingen. Het contrast wordt groter wanneer we de indeling verfijnen. Uit Tabel B1.2 (zie Bijlage 1) blijkt dat binnen de categorie bedrijven met 1 t/m 9 werknemers, de hele kleine bedrijven tot 5 werknemers nog minder verzuimen dan de categorie met 5-9 werknemers (2,8%) .

Tabel 3 geeft meer inzicht in de mate waarin dit verzuim aan het werk gerelateerd is. Voor wat betreft de laatste verzuimperiode geeft 24% van de werknemers die de afgelopen 12 maanden verzuimd hebben aan dat het verzuim (deels) een gevolg is van het werk. Dat gebeurt iets vaker bij grote vestigingen, maar de verschillen zijn niet groot. Werkdruk en werkstress worden het vaakst genoemd als belangrijkste reden voor het verzuim. Ook lichamelijk zwaar werk wordt relatief vaak genoemd, maar minder vaak bij grote bedrijven. Vooral bij vestigingen van 1000 of meer werknemers komt dit minder vaak voor (zie bijlage 1, tabel B1.3). Er zijn verder geen substantiële verschillen tussen vestigingen van verschillende groottes.

Tabel 3: Percentage werknemers dat aangeeft dat de laatste verzuimepisode het gevolg is geweest van het werk naar de belangrijkste reden van het verzuim (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [10,4%]	10 - 99 [39,8%]	100 of meer [49,8%]	Totaal
Laatste verzuimepisode in afgelopen 12 maanden gevolg van werk:				
· Hoofdzakelijk	7,5%▼	9,0%	9,9%Δ	9,3%
· Voor een deel	13,9%	14,1%	14,8%	14,4%
· N	2.457	9.425	11.806	23.688
Belangrijkste reden die (geheel of voor een deel) leidde tot het ontstaan van de verzuimklacht¹:				
· Werkdruk, werkstress	30,0%▼	33,4%▼	38,2%Δ	35,6%
· Emotioneel te zwaar	2,4%	3,4%	3,4%	3,3%
· Lichamelijk te zwaar	17,4%	19,5%Δ	12,3%▼	15,5%
· Langdurig dezelfde handelingen verrichten, computerwerk	9,5%	7,7%▼	11,6%Δ	9,9%
· Te moeilijk werk	0,2%	0,3%	0,4%	0,3%
· Problemen met leiding, werkgever	7,1%	4,8%▼	5,9%	5,6%
· Problemen met collega's of ondergeschikten	2,2%	1,3%▼	2,7%Δ	2,1%
· Problemen met klanten (patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)	1,0%	1,6%	1,1%	1,3%
· Gevaarlijk werk/bedrijfsongeval	3,5%Δ	2,2%	1,8%	2,1%
· Gevaarlijke stoffen	0,6%	0,5%	0,6%	0,6%
· Iets anders	26,0%	25,4%Δ	22,0%▼	23,7%
· N	522	2.177	2.916	5.615

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum. Deze tabel toont alleen de gegevens van werknemers die in de afgelopen 12 maanden verzuimden.

¹ Percentages hebben betrekking op de werknemers die aangeven dat de laatste verzuimepisode hoofdzakelijk of voor een deel het gevolg was van werk.

Tabel 4 laat de kosten zien van verzuim gebaseerd op loondoorbetaling, waarbij gekeken is naar het aandeel van het werkgerelateerde verzuim. Voor de berekening van deze kosten verwijzen we naar de [Arbobalans 2020](#), paragraaf 1.4.3.

Tabel 4: Geschatte gemiddelde jaarlijkse kosten van loondoorbetaling bij verzuim in totaal en voor werkgerelateerd verzuim (2020).

	Vestigingsgrootte			
	1 - 9	10 - 99	100 of meer	Totaal
Aantal werknemers met verzuim (x 1.000)	330	1.300	1.600	3.100
Verzuimkosten per jaar (Mln. €)	1.300	5.200	8.600	15.000
Aantal werknemers met werkgerelateerd verzuim (x 1.000)	70	290	390	750
% werknemers met werkgerelateerd verzuim¹	21,3%	23,1%	24,8%	23,7%
Kosten werkgerelateerd verzuim per jaar (Mln. €)	530	2.300	3.700	6.600
% werkgerelateerde verzuimkosten	41,3%	44,4%	43,2%	43,5%

Noot. Werkgerelateerd verzuim: 'Hoofdzakelijk of voor een deel gevolg van mijn werk'.

Berekeningen zijn uitgevoerd op individuele, niet-afgeronde aantallen dagen en salarissen; populatieaantallen zijn afgerond om schijnnaauwkeurigheid te vermijden. Mln. €: Miljoen €.

¹ In de subgroep van werknemers die überhaupt hebben verzuimd.

4 Arbeidsongevallen

Arbeidsongevallen zijn ongevallen die tijdens de uitoefening van betaalde arbeid plaatsvinden. In ongeveer de helft van de gevallen gaan arbeidsongevallen gepaard met verzuim, vaak van 4 dagen of meer. Uit Tabel 5 blijkt dat er geen substantiële verschillen zijn in het percentage arbeidsongevallen over de vestigingsgroottes, en ook geen verschil in de verzuimduur. Bij een nadere uitsplitsing naar groottecategorieën (zie bijlage 1, Tabel B1.5) blijkt dat in grote bedrijven van 1000 of meer werknemer arbeidsongevallen substantieel minder vaak verzuim opleveren. Bij bedrijven van 20 tot 50 werknemers is er het meeste verzuim als gevolg van een arbeidsongeval.

Tabel 5: Percentage werknemers met een arbeidsongeval en verzuimduur van het meest recente arbeidsongeval in de afgelopen 12 maanden (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [12,8%]	10 - 99 [39,0%]	100 of meer [48,1%]	Totaal
In de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van een arbeidsongeval [ongeacht de duur van het verzuim]	2,2% [∇]	3,0% ^Δ	2,2% [∇]	2,5%
· N	7.300	22.174	27.369	56.843
Verzuimduur van het meest recente arbeidsongeval in de afgelopen 12 maanden				
· 0 dagen verzuim	44,2%	48,7%	52,5%	49,8%
· 1, 2 of 3 dagen verzuim	16,1%	15,1%	14,6%	15,0%
· 4 of meer dagen verzuim	39,7%	36,3%	32,9%	35,2%
· N	153	640	584	1.378
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ^Δ en [∇] : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes ^Δ en [∇] : eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.				

In Tabel 6 zijn de kosten weergegeven van arbeidsongevallen gebaseerd op verzuim en loondoorbetaling. Voor de berekening van deze kosten verwijzen we naar de [Arbobalans 2020](#), paragraaf 1.4.3. Uit Tabel 6 blijkt dat arbeidsongevallen met verzuim weliswaar minder voorkomen in grote vestigingen, maar dat de kosten per werknemer er wel hoger zijn.

Tabel 6: Verzuim, verzuimdagen en kosten loondoorbetaling bij verzuim door arbeidsongevallen onder werknemer van 15 tot 75 jaar (2020).

	Vestigingsgrootte			
	1 - 9	10 - 99	100 of meer	Totaal
% werknemers met arbeidsongeval met verzuim	1,2%	1,5%	1,0%	1,3%
Aantal werknemers met arbeidsongeval met verzuim (x 1.000)	12	45	38	94
Gemiddeld aantal extra verzuimdagen per werknemer met arbeidsongeval met verzuim	23,4	22,7	25,2	23,7
Volumepercentage in verzuimdagen	5,0%	4,9%	3,2%	4,0%
Gemiddelde loonkosten per werknemer met arbeidsongeval met verzuim per werkdag (€)	230	210	250	230
Gemiddelde extra verzuimkosten per werknemer met arbeidsongeval met verzuim per jaar (€)	5400	4900	6400	5500
Noot: Extra verzuim door ongevallen is geoperationaliseerd als het gemiddeld aantal dagen dat werknemers met een ongeval meer verzuimen dan werknemers zonder ongeval binnen de groep. Het volumepercentage heeft betrekking op het percentage verzuimdagen dat toegeschreven kan worden aan een arbeidsongeval binnen de groep. Loonkosten zijn gebaseerd op voorlopige salariscijfers van 2019.				

5 Beroepsziekten

Deze paragraaf gaat over de incidentie van beroepsziekten. Onder beroepsziekten verstaan we hier ziekten die in het afgelopen jaar zijn ontstaan en die vastgesteld zijn door een arts. Een werknemer kan meerdere beroepsziekten hebben. Voor de berekening van de kosten van incidentie beroepsziekten verwijzen we naar de [Arbobalans 2020](#), paragraaf 1.4.3.

Tabel 7 laat zien dat er geen substantiële verschillen zijn tussen bedrijven van verschillende vestigingsgrootte. Wel is het percentage werknemers met een beroepsziekte iets hoger bij grote bedrijven, maar dat uit zich niet in meer verzuim en hogere kosten.

Tabel 7: Percentage werknemers met een beroepsziekte en kosten loondoorbetaling bij verzuim door beroepsziekten.

	Vestigingsgrootte			
	1 – 9	10 - 99	100 of meer	Totaal
Percentage werknemers met een beroepsziekte	2,6% [▽]	3,0%	3,5% ^Δ	3,2%
Aantal werknemers in de populatie met een beroepsziekte (x 1.000)	24	85	122	232
Gemiddeld aantal extra verzuimdagen per werknemer door een beroepsziekte	40,7	45,0	39,7	41,8
Volumepercentage in verzuimdagen	18,2%	18,6%	16,2%	17,3%
Loonkostenverlies per werknemers met beroepsziekte per jaar (€)	9100	11500	11700	11300
Noot: Extra verzuim door incidentie beroepsziekten is geoperationaliseerd als het gemiddeld aantal dagen dat werknemers met een beroepsziekte meer verzuimen dan werknemers zonder beroepsziekte binnen de groep. Het volumepercentage heeft betrekking op het percentage verzuimdagen dat toegeschreven kan worden aan een incidentie beroepsziekte binnen de groep. Loonkosten zijn gebaseerd op voorlopige salariscijfers van 2019.				

6 Blootstelling risico's

In Tabel 8 is de blootstelling aan arbeidsrisico's weergegeven van werknemers uit vestigingen van verschillende groottes. Hieruit blijkt dat werknemers uit kleine vestigingen minder vaak hoge taakeisen rapporteren en minder vaak aangeven dat het werk moeilijk is. Verder zijn er geen substantiële verschillen.

Tabel 8: Blootstelling aan arbeidsrisico's uitgesplitst naar vestigingsgrootte (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [12,9%]	10 - 99 [39,0%]	100 of meer [48,0%]	Totaal
Omgevingsrisico's				
· % vaak/regelmatig gevaarlijk werk, lawaai en/of gevaarlijke stoffen	26,5%	28,6% Δ	24,5% ∇	26,3%
· N	6.960	21.137	26.990	55.088
Gevaarlijk werk				
· % vaak/altijd	12,0% ∇	13,8% Δ	12,3% ∇	12,8%
· N	7.022	21.251	27.149	55.422
Lawaai				
· % regelmatig	5,8% ∇	7,8% Δ	6,1% ∇	6,7%
· N	7.096	21.525	27.380	56.001
Gevaarlijke stoffen of besmettelijke personen				
· % vaak/altijd	19,2% Δ	18,5% Δ	16,0% ∇	17,3%
· N	7.108	21.555	27.432	56.095
Werkdruk				
· % hoge taakeisen én lage autonomie	11,6% ∇	16,9% Δ	14,8% ∇	15,2%
· N	7.062	21.433	27.302	55.797
Hoge taakeisen				
· % vaak/altijd	25,3% $\blacktriangledown$	33,6%	36,5% Δ	33,9%
· N	7.119	21.565	27.444	56.128
Weinig autonomie				
· % weinig	39,0% ∇	46,6% Δ	37,9% ∇	41,4%
· N	7.075	21.471	27.344	55.890
Hoge emotionele belasting				
· % vaak/altijd	7,0% ∇	9,5% ∇	11,4% Δ	10,1%
· N	7.119	21.566	27.442	56.128
Moeilijkheidsgraad				
· % vaak/altijd hoog	66,5% $\blacktriangledown$	72,4% ∇	81,7% $\blacktriangle$	76,2%
· N	7.131	21.595	27.480	56.206
Extern ongewenst gedrag (door klanten/patiënten e.d.)				
· % enkele keer of vaker	18,6% ∇	22,4% Δ	21,6%	21,5%
· N	7.451	22.519	27.697	57.666
Intern ongewenst gedrag (door collega's/leidinggevenden)				
· % enkele keer of vaker	9,6% ∇	12,3% ∇	13,9% Δ	12,7%
· N	7.454	22.526	27.706	57.685
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2-test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). $\blacktriangle$ en $\blacktriangledown$: $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ∇: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.				

7 Maatregelen

In deze paragraaf gaan we in op de maatregelen die werkgevers treffen om de negatieve gevolgen van arbeidsrisico's te voorkomen. In Tabel 9 is weergegeven welke maatregelen bedrijven de afgelopen twee jaar hebben ingevoerd. De cijfers zijn afkomstig uit de WEA 2019. In 2020 is geen WEA-meting geweest. Voor vrijwel alle type maatregelen geldt dat zij vaker in grote en middelgrote dan in kleine vestigingen worden genomen.

Tabel 9: Maatregelen op het gebied van arbo en verzuim die de afgelopen twee jaar zijn ingevoerd (WEA 2019).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [74,2%]	10 - 99 [22,3%]	100 of meer [3,4%]	Totaal ¹
Organisatorische verbeteringen	10,2% ▼	33,7% ▲	60,2% ▲	17,2%
·N	2.936	883	135	3.955
Technische verbeteringen	15,8% ▼	27,2% ▲	28,0% ▲	18,8%
·N	2.936	883	135	3.955
Persoonlijke beschermingsmiddelen	23,4% ▼	32,5% Δ	33,2% Δ	25,7%
·N	2.936	883	135	3.955
Onderzoek naar arbeidsrisico's en klachten	6,4% ▼	23,5% ▲	47,7% ▲	11,6%
·N	2.936	883	135	3.955
Bevorderen van een gezonde leefstijl	10,6% ▼	20,0% ▲	51,7% ▲	14,1%
·N	2.936	883	135	3.955
Algemeen/ integraal beleid voor veilig en gezond werken	12,0% ▼	24,8% ▲	39,9% ▲	15,8%
·N	2.936	883	135	3.955
Prikkels om verzuim te voorkomen of terug te dringen	9,5% ▼	18,2% ▲	33,1% ▲	12,2%
·N	2.936	883	135	3.955
Begeleiding bij verzuim en re-integratie	10,7% ▼	33,1% ▲	61,6% ▲	17,5%
·N	2.936	883	135	3.955
Voorlichting, training en deskundigheidsbevordering	11,3% ▼	22,3% ▲	43,1% ▲	14,9%
·N	2.936	883	135	3.955
Aanpassingen in het werk	17,1% ▼	30,1% ▲	33,5% ▲	20,6%
·N	2.936	883	135	3.955
Andere maatregelen arbo en verzuim	6,6% ▽	9,8% Δ	9,4%	7,4%
·N	2.936	883	135	3.955
Geen maatregelen arbo en verzuim	32,8% ▲	10,6% ▼	3,5% ▼	26,8%
·N	2.936	883	135	3.955

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼: $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.

¹ De totaalcijfers in deze tabel wijken af van die uit de Arbobalans omdat bij een aantal bedrijven de vestigingsgrootte niet bekend was

Aan de werknemers is per arbeidsrisico gevraagd of zij de getroffen maatregelen voldoende vinden of dat zij behoefte hebben aan andere of aanvullende maatregelen. In Tabel 10 is het percentage werknemers weergegeven dat behoefte heeft aan (meer of andere) maatregelen. De werknemers die aangeven dat het betreffende arbeidsrisico niet speelt zijn niet meegenomen in de berekening van het percentage. Uit de tabel blijkt dat werknemers vooral (aanvullende) maatregelen wenst op het gebied van werkdruk en werkstress, gevolgd door langdurig beeldschermwerk. Bij kleine vestigingen van minder dan 10 personen speelt dit minder dan bij grotere vestigingen.

Tabel 10: Het percentage werknemers dat maatregelen wenst. Weergegeven wordt het percentage werknemers dat zegt dat het arbeidsrisico speelt en dat (aanvullende) maatregelen getroffen moeten worden (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [9,2%]	10 - 99 [37,8%]	100 of meer [52,9%]	Totaal
Werkdruk, werkstress	35,7%▼	45,3%∇	49,5%Δ	46,7%
·N	4.151	17.044	23.849	45.045
Emotioneel zwaar werk	22,9%∇	28,7%	30,5%Δ	29,2%
·N	2.412	10.590	16.857	29.860
Langdurig beeldschermwerk	29,3%▼	35,7%∇	43,7%Δ	39,8%
·N	2.935	11.490	20.257	34.682
Lichamelijk zwaar werk	25,3%∇	29,1%	29,0%	28,6%
·N	3.025	10.805	11.505	25.335
Geluid	17,6%∇	22,5%∇	27,6%Δ	24,5%
·N	2.188	8.545	10.656	21.390
Agressie of geweld (extern)	17,4%	19,4%	19,2%	19,2%
·N	1.608	7.474	11.401	20.482
Agressie of geweld (intern)	19,7%	19,7%Δ	17,8%∇	18,5%
·N	967	4.569	8.657	14.193
Gevaarlijke stoffen	14,3%	14,1%Δ	11,5%∇	12,8%
·N	1.549	5.458	7.547	14.554
Veiligheid, bedrijfsongevallen	13,4%	13,8%Δ	12,5%∇	13,1%
·N	2.541	10.032	12.624	25.196
Virussen, bacteriën, schimmels	19,2%∇	21,8%	23,2%Δ	22,2%
·N	2.893	11.164	14.498	28.555
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ∇: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.				

8 Conclusies

Op grond van de vergelijking op vestigingsgrootte van diverse Arbo-kengetallen kunnen we concluderen dat de verschillen niet heel groot zijn. Wel treffen grote vestigingen meer maatregelen om arbeidsrisico's tegen te gaan. Hieronder gaan we kort in op de bevindingen per grootteklasse.

Kleine vestigingen (1-9 werknemers)

De verschillen met werknemers uit grote vestigingen zijn klein, maar vrij consequent doen werknemers uit kleine bedrijven het beter op aan gezondheid gerelateerde maten zoals bijvoorbeeld verzuim en burn-outklachten. Verder worden werknemers minder vaak blootgesteld aan arbeidsrisico's. Dat geldt vooral voor hoge taakeisen en moeilijk werk. Een derde van de kleine vestigingen heeft de afgelopen twee jaar geen nieuwe maatregelen genomen om arbeidsrisico's te voorkomen. Toch is er onder werknemers wel behoefte aan de aanpak van risico's. Daarbij worden werkdruk en werkstress, beeldschermwerk en lichamelijk zwaar werk het vaakst genoemd, namelijk door respectievelijk 36%, 29% en 25% van de werknemers. Overigens is de behoefte aan (aanvullende) maatregelen in kleine vestigingen relatief klein wanneer we dat vergelijken met werknemers uit grotere vestigingen.

Grote vestigingen (100 of meer werknemers)

Vestigingen met 100 werknemers of meer onderscheiden zich vooral door de maatregelen die zij nemen om arbeidsrisico's te voorkomen. Slechts 3,5% van de grotere vestigingen heeft de afgelopen twee jaar geen nieuwe maatregelen genomen. Dat uit zich echter niet in een kleiner deel werknemers dat (aanvullende) maatregelen wenst. Dat aandeel is zelfs groter dan in kleinere vestigingen. Mogelijke gevolgen van arbeidsrisico's zijn een verminderde algemene gezondheid, burn-outklachten, (werkgerelateerd) verzuim, arbeidsongevallen en beroepsziekten. Bij grote bedrijven zien we meer burn-outklachten dan bij kleine bedrijven. Het verzuim is in grote vestigingen iets hoger en het percentage incidente beroepsziekten eveneens. De verschillen met kleinere vestigingen zijn echter klein.

Middelgrote vestigingen (10-99 werknemers)

Middelgrote vestigingen onderscheiden zich vooral van kleine vestigingen door de maatregelen die werkgevers nemen. Verder zijn er weinig verschillen, evenmin als met grote vestigingen. Op een aantal punten is de situatie bij middelgrote vestigingen wat ongunstiger dan bij grote of kleine vestigingen: de leeftijd tot waarop werknemers willen of denken te kunnen doorwerken ligt lager, de verzuimfrequentie ligt hoger, en er zijn meer arbeidsongevallen. De verschillen zijn echter niet substantieel.

Bijlage 1

Tabellen met indeling vestigingsgrootte:

- › 1 - 4 werknemers
- › 5 - 9 werknemers
- › 10 - 19 werknemers
- › 20 - 49 werknemers
- › 50 - 99 werknemers
- › 100 - 249 werknemers
- › 250 - 499 werknemers
- › 500 - 999 werknemers
- › 100 of meer werknemers.

Tabel B1.1: Gezondheid en langer doorwerken naar vestigingsgrootte (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte									
	1 - 4 [5,2%]	5 - 9 [7,7%]	10 - 19 [11,1%]	20 - 49 [15,6%]	50 - 99 [12,4%]	100 - 249 [13,7%]	250 - 499 [8,6%]	500 - 999 [6,0%]	1000 of meer [19,7%]	Totaal
Algemene gezondheidstoestand										
· % gaat wel, slecht of zeer slecht	16,2%	17,0%	16,2%	16,4%	16,5%	16,9%	16,1%	17,4%	16,7%	16,6%
·N	2.999	4.396	6.358	8.997	7.103	7.895	4.909	3.467	11.344	57.469
·Populatie N	399.000	584.000	845.000	1.200.000	944.000	1.050.000	652.000	461.000	1.510.000	7.640.000
Burnout¹										
· % ja	10,3%▽	12,5%▽	14,2%▽	15,8%	16,2%	16,1%	16,6%	18,0%Δ	17,7%Δ	15,7%
·N	3.026	4.417	6.380	9.018	7.124	7.914	4.932	3.471	11.379	57.660
·Populatie N	402.000	587.000	848.000	1.200.000	947.000	1.050.000	655.000	461.000	1.510.000	7.660.000
Door kunnen werken tot (leeftijd)	64,9Δ	62,8▽	62,2▽	62,3▽	62,4▽	63,1	63,6	64,3Δ	64,6Δ	63,3
·N	1.648	2.351	3.465	5.097	4.047	4.730	2.981	2.193	7.568	34.079
·Populatie N	219.000	312.000	460.000	677.000	538.000	629.000	396.000	291.000	1.010.000	4.530.000
Door willen werken tot (leeftijd)	63,8Δ	62,2▽	62,1▽	62,3▽	61,4▽	62,2▽	63,2Δ	63,7Δ	63,6Δ	62,7
·N	1.642	2.354	3.548	5.245	4.212	4.991	3.092	2.245	7.673	35.003
·Populatie N	218.000	313.000	472.000	697.000	560.000	663.000	411.000	298.000	1.020.000	4.650.000
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test. Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼: $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages en/of gemiddelden (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum. ¹ Burn-outklachten zijn hier gedefinieerd als een score hoger dan 3,2 op een schaal van 1-7.										

Tabel B1.2: Verzuim naar vestigingsgrootte (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte									
	1 - 4 [5,3%]	5 - 9 [7,7%]	10 - 19 [11,1%]	20 - 49 [15,6%]	50 - 99 [12,4%]	100 - 249 [13,7%]	250 - 499 [8,5%]	500 - 999 [6,0%]	1000 of meer [19,7%]	Totaal
In de afgelopen 12 maanden ten minste 1 maal verzuimd	29,0% ▼	39,3% ▽	42,5%	44,6% Δ	46,1% Δ	46,8% Δ	45,7% Δ	45,7% Δ	43,8%	43,6%
·N	3.028	4.407	6.378	9.004	7.116	7.912	4.921	3.470	11.374	57.611
Verzuimfrequentie	0,74 ▽	1,11	1,26 Δ	1,21	1,31 Δ	1,27 Δ	1,16	1,12	1,04 ▽	1,16
·N	2.984	4.326	6.264	8.839	6.993	7.767	4.831	3.390	11.186	56.579
Gemiddeld aantal verzuimdagen per jaar (werkdagen)	4,58 ▽	6,48 ▽	6,52 ▽	6,82 ▽	8,02	8,34 Δ	8,60 Δ	8,54 Δ	8,21 Δ	7,53
·N	2.971	4.311	6.201	8.773	6.937	7.694	4.796	3.367	11.107	56.159
Gemiddeld aantal verzuimdagen per jaar per verzuimende werknemer (werkdagen)	16,5	17,1	15,9 ▽	15,8 ▽	17,9	18,4	19,4 Δ	19,4	19,3 Δ	17,8
·N	822	1.635	2.534	3.786	3.104	3.482	2.123	1.482	4.720	23.688
Verzuimpercentage	2,77 ▽	3,96	3,88 ▽	4,08	4,63	4,74 Δ	4,78 Δ	4,82 Δ	4,59 Δ	4,34
·N	2.964	4.306	6.195	8.761	6.929	7.684	4.788	3.361	11.093	56.081
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test. Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages en/of gemiddelden (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.										

Tabel B1.3: Percentage werknemers dat aangeeft dat de laatste verzuimepisode het gevolg is geweest van het werk naar de belangrijkste reden van het verzuim (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte									
	1 - 4 [3,5%]	5 - 9 [6,9%]	10 - 19 [10,7%]	20 - 49 [16,0%]	50 - 99 [13,1%]	100 - 249 [14,7%]	250 - 499 [9,0%]	500 - 999 [6,3%]	1000 of meer [19,9%]	Totaal
Laatste verzuimepisode in afgelopen 12 maanden gevolg van werk:										
· Hoofdzakelijk	7,9%	7,2%▽	8,8%	8,6%	9,7%	9,4%	11,1%Δ	9,5%	10,0%	9,3%
· Voor een deel	14,6%	13,5%	13,9%	14,2%	14,1%	15,1%	14,7%	16,2%Δ	14,2%	14,4%
·N	822	1.635	2.534	3.786	3.104	3.482	2.123	1.482	4.720	23.688
Belangrijkste reden die (geheel of voor een deel) leidde tot het ontstaan van de verzuimklacht¹:										
· Werkdruk, werkstress	28,2%▽	31,0%	31,6%▽	33,9%	34,1%	36,7%	38,1%	36,7%	39,9%Δ	35,6%
· Emotioneel te zwaar	2,2%	2,6%	2,6%	3,7%	3,5%	3,1%	3,0%	4,5%	3,5%	3,3%
· Lichamelijk te zwaar	18,1%	17,0%	21,6%Δ	18,0%Δ	19,7%Δ	13,5%	16,4%	13,9%	8,8%▼	15,5%
· Langdurig dezelfde handelingen verrichten, achter computer werken	10,2%	9,2%	5,9%▽	8,2%	8,4%	11,5%	11,0%	11,1%	12,2%Δ	9,9%
· Te moeilijk werk	0,6%	0%	0,2%	0,1%	0,5%	0,5%	0,6%	0%	0,5%	0,3%
· Problemen met leiding, werkgever	6,6%	7,4%	6,3%	4,9%	3,6%▽	4,1%▽	4,8%	6,2%	7,7%Δ	5,6%
· Problemen met collega's of ondergeschikten	3,2%	1,7%	0,6%▽	0,7%▽	2,6%	3,0%Δ	1,7%	4,0%Δ	2,5%	2,1%
· Problemen met klanten (patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)	1,1%	0,9%	1,7%	1,5%	1,6%	1,1%	1,8%	0,4%	1,0%	1,3%
· Gevaarlijk werk/bedrijfsongeval	3,2%	3,7%Δ	2,0%	2,7%	1,8%	2,1%	1,4%	3,0%	1,3%▽	2,1%
· Gevaarlijke stoffen	0%	1,0%	0,1%	0,8%	0,6%	0,5%	1,4%Δ	0%	0,5%	0,6%
· Iets anders	26,5%	25,7%	27,4%Δ	25,5%	23,8%	24,0%	19,8%▽	20,3%	22,0%	23,7%
·N	184	339	573	864	740	850	546	380	1.140	5.615
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2-test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum. Deze tabel toont alleen de gegevens van werknemers die in de afgelopen 12 maanden verzuimden. ¹ Percentages hebben betrekking op de werknemers die aangeven dat de laatste verzuimepisode hoofdzakelijk of voor een deel het gevolg was van werk										

Tabel B1.4: Geschatte gemiddelde jaarlijkse kosten van loondoorbetaling bij verzuim in totaal en voor werkgerelateerd verzuim (2020).

	Hoeveel personen werken er ongeveer in uw bedrijf of instelling									
	1 - 4	5 - 9	10 - 19	20 - 49	50 - 99	100 - 249	250 - 499	500 - 999	1000 of meer	Totaal
Aantal werknemers met verzuim (x 1.000)	110	220	340	500	410	460	280	200	630	3.100
Verzuimkosten per jaar (Mln. €)	430	870	1.300	2.000	1.900	2.300	1.600	1.100	3.700	15.000
Aantal werknemers met werkgerelateerd verzuim (x 1.000)	25	45	76	110	98	110	73	51	150	750
% werknemers met werkgerelateerd verzuim	22,5%	20,7%	22,7%	22,8%	23,8%	24,4%	25,8%	25,7%	24,2%	23,7%
Kosten werkgerelateerd verzuim per jaar (Mln. €)	170	360	560	890	870	990	670	490	1.600	6.600
% werkgerelateerde verzuimkosten	39,7%	42,1%	42,4%	44,0%	46,3%	43,3%	42,6%	44,4%	43,1%	43,5%
Noot. Werkgerelateerd verzuim: 'Hoofdzakelijk of voor een deel gevolg van mijn werk'. Berekeningen zijn uitgevoerd op individuele, niet-afgeronde aantallen dagen en salarissen; populatieaantallen zijn afgerond om schijnnaauwkeurigheid te vermijden. Mln. €: Miljoen €.										

Tabel B1.5 Percentage werknemers met een arbeidsongeval en verzuimduur van het meest recente arbeidsongeval in de afgelopen 12 maanden (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte									
	1 - 4 [5,2%]	5 - 9 [7,6%]	10 - 19 [11,1%]	20 - 49 [15,6%]	50 - 99 [12,3%]	100 - 249 [13,7%]	250 - 499 [8,6%]	500 - 999 [6,0%]	1000 of meer [19,8%]	Totaal
In de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van een arbeidsongeval [ongeacht de duur van het verzuim]	2,0%	2,3%	3,2%Δ	3,0%Δ	3,0%Δ	2,5%	2,3%	2,0%∇	2,1%∇	2,5%
·N	2.952	4.347	6.288	8.867	7.019	7.809	4.882	3.434	11.244	56.843
Verzuimduur in drie categorieën van het meest recente arbeidsongeval in de afgelopen 12 maanden										
· 0 dagen verzuim	#	#	56,6%Δ	40,3%▼	51,9%	46,8%	44,2%	#	64,5%▲	49,8%
· 1, 2 of 3 dagen verzuim	#	#	10,4%	17,7%	16,1%	17,5%	19,7%	#	8,8%▼	15,0%
· 4 of meer dagen verzuim	#	#	32,9%	42,0%Δ	32,1%	35,8%	36,1%	#	26,8%▼	35,2%
·N	#	#	186	254	200	179	112	#	231	1.378
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2-test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : p<0,05, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ∇: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum. #: N < 100. Over cellen die minder dan 100 werknemers bevatten worden geen uitsplitsingen gegeven.										

Tabel B1.6 Verzuim, verzuimdagen en kosten loondoorbetaling bij verzuim door arbeidsongevallen onder werknemer van 15 tot 75 jaar.

	Vestigingsgrootte									
	1 - 4	5 - 9	10 - 19	20 - 49	50 - 99	100 - 249	250 - 499	500 - 999	1000 of meer	Totaal
Percentage werknemers met arbeidsongeval met verzuim	1,2%	1,2%	1,3%	1,7%	1,4%	1,3%	1,3%	1,1%	0,8%	1,3%
Aantal werknemers met arbeidsongeval met verzuim (x 1.000)	5	7	11	20	13	13	8	5	11	94
Gemiddeld aantal extra verzuimdagen per werknemer met arbeidsongeval met verzuim per jaar	22,4	24,1	29,0	17,6	25,4	19,6	30,7	28,6	26,2	23,7
Volumepercentage in verzuimdagen	5,9%	4,6%	6,0%	4,5%	4,5%	3,0%	4,7%	3,8%	2,5%	4,0%
Gemiddelde loonkosten per werknemer met arbeidsongeval met verzuim per werkdag (€)	230	230	230	200	220	220	270	250	280	230
Gemiddelde extra verzuimkosten per werknemer met arbeidsongeval met verzuim per jaar (€)	5100	5500	6500	3600	5700	4400	8200	7100	7300	5500
Noot. Werkgerelateerd verzuim: 'Hoofdzakelijk of voor een deel gevolg van mijn werk'. Berekeningen zijn uitgevoerd op individuele, niet-afgeronde aantallen dagen en salarissen; populatieaantallen zijn afgerond om schijnnaauwkeurigheid te vermijden. Mln. €: Miljoen €.										

Tabel B1.7 Percentage werknemers met een beroepsziekte en kosten loondoorbetaling bij verzuim door beroepsziekten.

	Vestigingsgrootte									
	1 - 4	5 - 9	10 - 19	20 - 49	50 - 99	100 - 249	250 - 499	500 - 999	1000 of meer	Totaal
Percentage werknemers met een beroepsziekte	2,4%∇	2,6%∇	2,7%∇	2,8%	3,5%	3,5%	3,7%Δ	4,2%Δ	3,2%	3,2%
Aantal werknemers in de populatie met een beroepsziekte (x 1.000)	9	15	22	33	31	35	23	18	46	232
Gemiddeld aantal extra verzuimdagen per werknemer door een beroepsziekte	35,8	43,9	39,4	44,6	49,0	37,4	40,2	33,5	43,6	41,8
Volumepercentage in verzuimdagen	18,2%	18,1%	15,8%	18,5%	20,8%	15,2%	17,3%	15,7%	16,7%	17,3%
Loonkostenverlies per werknemers met beroepsziekte per jaar (€)	7000	10400	10100	11000	12900	10900	12600	9800	12400	11300

Tabel B1.8: Blootstelling aan arbeidsrisico's uitgesplitst naar vestigingsgrootte (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte									
	1 - 4 [5,3%]	5 - 9 [7,7%]	10 - 19 [11,1%]	20 - 49 [15,6%]	50 - 99 [12,3%]	100 - 249 [13,7%]	250 - 499 [8,5%]	500 - 999 [6,0%]	1000 of meer [19,7%]	Totaal
Omgevingsrisico's										
· % vaak/regelmatig gevaarlijk werk, lawaai en/of gevaarlijke stoffen	24,2%∇	28,2%Δ	29,7%Δ	28,4%Δ	27,8%Δ	27,8%Δ	24,9%∇	22,6%∇	22,6%∇	26,3%
·N	2.826	4.135	5.910	8.429	6.798	7.662	4.796	3.375	11.156	55.088
Gevaarlijk werk										
· % vaak/altijd	9,5%∇	13,7%	14,3%Δ	13,8%Δ	13,5%	14,6%Δ	12,4%	11,5%∇	10,9%∇	12,8%
·N	2.855	4.166	5.946	8.466	6.839	7.712	4.832	3.397	11.208	55.422
Lawaai										
· % regelmatig	4,9%∇	6,4%	7,3%Δ	8,0%Δ	7,9%Δ	8,1%Δ	7,4%Δ	5,2%∇	4,4%∇	6,7%
·N	2.883	4.213	6.025	8.572	6.929	7.789	4.866	3.429	11.296	56.001
Gevaarlijke stoffen of besmettelijke personen										
· % vaak/altijd	18,5%	19,7%Δ	19,6%Δ	18,2%Δ	17,8%	17,1%	15,7%∇	14,6%∇	15,8%∇	17,3%
·N	2.888	4.221	6.037	8.583	6.936	7.800	4.882	3.435	11.315	56.095
Werkdruk										
· % hoge taakeisen én lage autonomie	9,3%∇	13,1%∇	17,0%Δ	17,3%Δ	16,4%Δ	15,6%	14,8%	15,0%	14,3%∇	15,2%
·N	2.865	4.197	6.002	8.531	6.900	7.762	4.861	3.417	11.262	55.797
Hoge taakeisen										
· % vaak/altijd	23,1%▼	26,7%∇	32,5%∇	33,9%	34,1%	35,4%Δ	34,6%	37,7%Δ	37,7%Δ	33,9%
·N	2.891	4.228	6.041	8.578	6.945	7.806	4.889	3.436	11.312	56.128
Weinig autonomie										
· % weinig	32,3%∇	43,6%Δ	46,9%Δ	47,3%Δ	45,5%Δ	43,2%Δ	38,1%∇	35,8%∇	34,7%∇	41,4%
·N	2.872	4.203	6.010	8.551	6.910	7.777	4.866	3.421	11.280	55.890

Kolompercentages	Vestigingsgrootte									
	1 - 4 [5,3%]	5 - 9 [7,7%]	10 - 19 [11,1%]	20 - 49 [15,6%]	50 - 99 [12,3%]	100 - 249 [13,7%]	250 - 499 [8,5%]	500 - 999 [6,0%]	1000 of meer [19,7%]	Totaal
Hoge emotionele belasting										
· % vaak/altijd	6,8%∇	7,1%∇	9,2%∇	9,4%∇	10,0%	10,3%	10,1%	12,4%Δ	12,4%Δ	10,1%
·N	2.892	4.227	6.042	8.578	6.946	7.807	4.888	3.435	11.312	56.128
Moeilijkheidsgraad										
· % vaak/altijd hoog	64,0%▼	68,2%▼	72,6%∇	72,3%∇	72,5%∇	75,2%∇	79,4%Δ	83,6%Δ	86,6%▲	76,2%
·N	2.903	4.228	6.046	8.595	6.954	7.817	4.891	3.441	11.331	56.206
Extern ongewenst gedrag (door klanten/patiënten e.d.)										
· % enkele keer of vaker	15,2%∇	20,9%	23,0%Δ	22,0%	22,4%Δ	21,8%	21,4%	21,6%	21,5%	21,5%
·N	3.031	4.420	6.383	9.018	7.118	7.917	4.927	3.472	11.382	57.666
Intern ongewenst gedrag (door collega's/leidinggevendenden)										
· % enkele keer of vaker	7,7%∇	10,9%∇	11,9%∇	11,9%∇	13,2%	13,8%Δ	13,6%	14,4%Δ	13,9%Δ	12,7%
·N	3.033	4.421	6.384	9.019	7.123	7.919	4.929	3.472	11.386	57.685
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : p<0,05, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ∇: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.										

Tabel B1.9: Maatregelen op het gebied van arbo en verzuim die de afgelopen twee jaar zijn ingevoerd (WEA 2019).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte									
	1 - 4 [52,4%]	5 - 9 [21,9%]	10 - 19 [9,9%]	20 - 49 [10,0%]	50 - 99 [2,4%]	100 - 249 [2,1%]	250 - 499 [0,7%]	500 - 999 [0,3%]	1000 of meer [0,3%]	Totaal
Organisatorische verbeteringen	7,4% ▼	17,0%	24,6% ▲	37,9% ▲	53,7% ▲	58,0% ▲	#	#	#	17,2%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Technische verbeteringen	14,7% ▼	18,4%	22,6% Δ	30,9% ▲	30,9% ▲	27,6% ▲	#	#	#	18,8%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Persoonlijke beschermingsmiddelen	21,9% ▽	26,9%	29,4%	34,5% ▲	36,6% ▲	32,9%	#	#	#	25,7%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Onderzoek naar arbeidsrisico's en klachten	5,9% ▼	7,5% ▽	14,3%	28,9% ▲	38,3% ▲	42,0% ▲	#	#	#	11,6%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Bevorderen van een gezonde leefstijl	11,5% ▽	8,3% ▼	15,2%	21,0% ▲	35,4% ▲	45,1% ▲	#	#	#	14,1%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Integraal beleid voor veilig en gezond werken	11,3% ▼	13,4% ▽	19,2%	27,4% ▲	37,1% ▲	35,3% ▲	#	#	#	15,8%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Prikkels verzuim voorkomen/terugdringen	9,3% ▽	10,0% ▽	15,3% Δ	17,7% Δ	31,8% ▲	26,5% ▲	#	#	#	12,2%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Begeleiding bij verzuim en re-integratie	7,3% ▼	18,9%	25,8% ▲	34,8% ▲	56,1% ▲	55,3% ▲	#	#	#	17,5%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Voorlichting, training en deskundigheidsbevordering	11,1% ▼	11,7% ▽	17,9%	24,3% ▲	32,3% ▲	37,6% ▲	#	#	#	14,9%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Aanpassingen in het werk	14,8% ▼	22,7%	30,7% ▲	28,4% ▲	34,6% ▲	31,3% ▲	#	#	#	20,6%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Andere maatregelen arbo en verzuim	4,9% ▼	10,8% Δ	9,0%	10,8% Δ	8,7%	8,3%	#	#	#	7,4%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Geen maatregelen arbo en verzuim	37,4% ▲	21,8% ▽	15,3% ▼	7,2% ▼	5,1% ▼	4,6% ▼	#	#	#	26,8%
·N	2.071	866	391	397	94	84	#	#	#	3.955
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : p<0,05, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.										

Tabel B1.10: Het percentage werknemers dat maatregelen wenst. Weergegeven wordt het percentage werknemers dat zegt dat het arbeidsrisico speelt en dat (aanvullende) maatregelen getroffen moeten worden (2020).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte									
	1 - 4 [3,1%]	5 - 9 [6,2%]	10 - 19 [10,2%]	20 - 49 [15,2%]	50 - 99 [12,4%]	100 - 249 [14,3%]	250 - 499 [9,3%]	500 - 999 [6,7%]	1000 of meer [22,6%]	Totaal
Werkdruk, werkstress ·N	32,5% ▼ 1.374	37,3% ▼ 2.777	43,3% ▽ 4.595	44,7% ▽ 6.848	47,8% 5.601	48,9% Δ 6.429	49,2% Δ 4.209	51,8% Δ 3.035	49,4% Δ 10.176	46,7% 45.045
Emotioneel zwaar werk ·N	24,0% ▽ 832	22,3% ▽ 1.580	27,9% 2.783	27,7% ▽ 4.227	30,6% 3.580	30,5% 4.248	30,8% 2.881	31,8% Δ 2.205	29,9% 7.523	29,2% 29.860
Langdurig beeldschermwerk ·N	26,4% ▼ 1.105	31,1% ▽ 1.830	32,5% ▽ 2.926	35,0% ▽ 4.552	38,7% 4.012	41,0% 4.962	42,4% Δ 3.478	41,6% 2.627	46,3% Δ 9.190	39,8% 34.682
Lichamelijk zwaar werk ·N	26,7% 1.082	24,6% ▽ 1.942	29,4% 3.017	28,0% 4.339	30,3% Δ 3.449	29,5% 3.735	31,4% Δ 2.113	29,6% 1.453	27,0% ▽ 4.204	28,6% 25.335
Geluid ·N	16,2% ▼ 772	18,3% ▽ 1.416	21,7% ▽ 2.262	21,2% ▽ 3.468	24,7% 2.816	25,7% 3.210	29,4% Δ 2.007	28,6% Δ 1.367	28,0% Δ 4.072	24,5% 21.390
Agressie of geweld (extern) ·N	14,3% ▽ 493	18,7% 1.115	20,5% 1.935	17,9% 2.946	20,4% 2.593	20,2% 3.012	19,0% 1.983	18,4% 1.503	19,0% 4.903	19,2% 20.482
Agressie of geweld (intern) ·N	19,4% 324	19,8% 643	20,9% Δ 1.078	19,0% 1.794	19,5% 1.696	17,5% 2.137	17,5% 1.489	18,3% 1.124	18,0% 3.908	18,5% 14.193
Gevaarlijke stoffen ·N	16,4% Δ 554	13,1% 994	16,2% Δ 1.446	13,0% 2.200	13,7% 1.812	13,8% 2.111	12,9% 1.346	10,7% 937	9,5% ▽ 3.154	12,8% 14.554
Veiligheid, bedrijfsongevallen ·N	14,4% 843	12,9% 1.698	14,5% Δ 2.648	13,6% 4.046	13,6% 3.338	14,2% Δ 3.804	14,2% 2.307	13,7% 1.556	10,1% ▽ 4.957	13,1% 25.196
Virussen, bacteriën, schimmels ·N	19,0% ▽ 974	19,4% ▽ 1.919	21,7% 3.090	21,6% 4.494	22,0% 3.580	24,9% Δ 4.148	22,9% 2.551	22,5% 1.839	22,3% 5.960	22,2% 28.555
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : p<0,05, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.										

Bijlage 2

Tabellen gebaseerd op de cijfers uit NEA 2019.

Tabel B2.1: Gezondheid en langer doorwerken naar vestigingsgrootte (2019).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [12,0%]	10 - 99 [39,3%]	100 of meer [48,7%]	Totaal
Algemene gezondheidstoestand				
· % Gaat wel, slecht of zeer slecht	19,6%▽	20,8%	21,1%	20,8%
· N	6.926	22.730	28.184	57.840
· Populatie N	906.000	2.970.000	3.690.000	7.570.000
Burn-outklachten¹				
· % ja	12,6%▽	16,7%	18,4%Δ	17,0%
· N	6.937	22.792	28.234	57.963
· Populatie N	908.000	2.980.000	3.700.000	7.590.000
Door kunnen werken tot (leeftijd)	62,9	61,7▽	63,3Δ	62,7
· N	3.923	13.322	18.154	35.398
· Populatie N	513.000	1.740.000	2.380.000	4.630.000
Door willen werken tot (leeftijd)	62,6	62,0▽	63,1Δ	62,7
· N	3.995	13.787	18.986	36.768
· Populatie N	523.000	1.800.000	2.480.000	4.810.000
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2-test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test. Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼: $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages en/of gemiddelden (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum. ¹Burn-outklachten zijn hier gedefinieerd als een score hoger dan 3,2 op een schaal van 1-7.				

Tabel B2.2: Verzuim naar vestigingsgrootte (2019).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [12,0%]	10 - 99 [39,3%]	100 of meer [48,7%]	Totaal ¹
In de afgelopen 12 maanden ten minste 1 maal verzuimd	38,1%▼	46,0%▼	49,8%▲	46,9%
·N	6.941	22.794	28.253	57.987
Verzuimfrequentie	1,04▼	1,22	1,27▲	1,22
·N	6.780	22.210	27.501	56.491
Gemiddeld aantal verzuimdagen per jaar (werkdagen)	5,4▼	6,9▼	9,2▲	7,8
·N	6.810	22.393	27.751	56.954
Gemiddeld aantal verzuimdagen per jaar (werkdagen) per verzuimende werknemer	14,5▼	15,4▼	18,8▲	17,1
·N	2.516	10.075	13.559	26.150
Verzuimpercentage	3,2%▼	4,1%▼	5,1%▲	4,5%
·N	6.794	22.360	27.703	56.857

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test. Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼: $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages en/of gemiddelden (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes ▲ en ▼: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.

¹ De totaalcijfers in deze tabel wijken enigszins af van die uit de Arbobalans vanwege missings op vestigingsgrootte.

Tabel B2.3: Percentage werknemers dat aangeeft dat de laatste verzuimepisode het gevolg is geweest van het werk naar de belangrijkste reden van het verzuim (2019).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [9,7%]	10 - 99 [38,5%]	100 of meer [51,8%]	Totaal ¹
Laatste verzuimepisode in afgelopen 12 maanden gevolg van werk:				
· Hoofdzakelijk	8,7%▼	9,7%	10,0%	9,7%
· Voor een deel	14,7%▼	16,2%	17,2%Δ	16,5%
· <i>N</i>	2.621	10.392	13.982	26.995
Belangrijkste reden die (geheel of voor een deel) leidde tot het ontstaan van de verzuimklacht²:				
· Werkdruk, werkstress	28,9%▼	36,6%▼	41,5%Δ	38,5%
· Emotioneel te zwaar	3,6%	3,2%	4,0%	3,6%
· Lichamelijk te zwaar	23,1%▲	18,4%Δ	13,5%▼	16,2%
· Langdurig dezelfde handelingen verrichten, achter computer werken	9,8%	9,1%	9,9%	9,6%
· Te moeilijk werk	0,6%	0,2%	0,3%	0,3%
· Problemen met leiding, werkgever	8,5%Δ	5,2%▼	6,8%	6,3%
· Problemen met collega's of ondergeschikten	2,2%	2,2%	2,5%	2,3%
· Problemen met klanten (patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)	0,6%	0,9%	0,8%	0,8%
· Gevaarlijk werk/bedrijfsongeval	1,3%	2,1%	1,6%	1,8%
· Gevaarlijke stoffen	1,4%Δ	0,8%	0,4%▼	0,7%
· Iets anders	20,0%	21,4%Δ	18,7%▼	19,8%
· <i>N</i>	580	2.576	3.633	6.790
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2-test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▼: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum. Deze tabel toont alleen de gegevens van werknemers die in de afgelopen 12 maanden verzuimden. ¹ De totaalcijfers in deze tabel wijken enigszins af van die uit de Arbobalans vanwege missings op vestigingsgrootte. ² Percentages hebben betrekking op de werknemers die aangeven dat de laatste verzuimepisode hoofdzakelijk of voor een deel het gevolg was van werk				

Tabel B2.4: Geschatte gemiddelde jaarlijkse kosten van loondoorbetaling bij verzuim in totaal en voor werkgerelateerd verzuim (2019).

	Vestigingsgrootte			
	1 - 9	10 - 99	100 of meer	Totaal
Aantal werknemers met verzuim (x 1.000)	330	1300	1800	3400
Verzuimkosten per jaar (Mln. €)	920	4900	9600	15000
Aantal werknemers met werkgerelateerd verzuim (x 1.000)	76	340	480	890
% werknemers met werkgerelateerd verzuim	23,1%	25,6%	26,8%	26,0%
Kosten werkgerelateerd verzuim per jaar (Mln. €)	410	2300	4600	7300
% werkgerelateerde verzuimkosten	44,3%	48,0%	47,5%	47,4%
Noot. Werkgerelateerd verzuim: 'Hoofdzakelijk of voor een deel gevolg van mijn werk'. Berekeningen zijn uitgevoerd op individuele, niet-afgeronde aantallen dagen en salarissen; populatieaantallen zijn afgerond om schijnnaauwkeurigheid te vermijden. Mln. €: Miljoen €.				

Tabel B2.5 Percentage werknemers met een arbeidsongeval en verzuimduur van het meest recente arbeidsongeval in de afgelopen 12 maanden (2019).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [11,9%]	10 - 99 [39,2%]	100 of meer [48,8%]	Totaal
In de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van een arbeidsongeval [ongeacht de duur van het verzuim]	3,3%	3,6% Δ	3,0% ∇	3,3%
·N	6.838	22.464	27.942	57.244
Verzuimduur van het meest recente arbeidsongeval in de afgelopen 12 maanden				
· 0 dagen verzuim	50,7%	56,7% Δ	50,7% ∇	53,3%
· 1, 2 of 3 dagen verzuim	17,5% Δ	11,8%	11,6%	12,4%
· 4 of meer dagen verzuim	31,9%	31,5% ∇	37,7% Δ	34,3%
·N	216	787	805	1.809
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). Δ en ∇ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ∇ : eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.				

Tabel B2.6: Verzuim, verzuimdagen en kosten loondoorbetaling bij verzuim door arbeidsongevallen onder werknemer van 15 tot 75 jaar (2019).

	Vestigingsgrootte			
	1 - 9	10 - 99	100 of meer	Totaal
% werknemers met arbeidsongeval met verzuim	1,6%	1,6%	1,5%	1,5%
Aantal werknemers met arbeidsongeval met verzuim (x 1.000)	14	46	53	110
Gemiddeld aantal extra verzuimdagen per werknemer met arbeidsongeval met verzuim	13,2	24,2	35,1	27,8
Volumepercentage in verzuimdagen	3,9%	5,5%	5,6%	5,4%
Gemiddelde loonkosten per werknemer met arbeidsongeval met verzuim per werkdag (€)	160	200	260	220
Gemiddelde extra verzuimkosten per werknemer met arbeidsongeval met verzuim per jaar (€)	2100	5000	9000	6200
Noot: Extra verzuim door ongevallen is geoperationaliseerd als het gemiddeld aantal dagen dat werknemers met een ongeval meer verzuimen dan werknemers zonder ongeval binnen de groep. Het volumepercentage heeft betrekking op het percentage verzuimdagen dat toegeschreven kan worden aan een arbeidsongeval binnen de groep.				

Tabel B2.7: Percentage werknemers met een beroepsziekte en kosten loondoorbetaling bij verzuim door beroepsziekten (2018; in 2019 is niet naar beroepsziekten gevraagd).

	Vestigingsgrootte			
	1 – 9	10 - 99	100 of meer	Totaal
Percentage werknemers met een beroepsziekte	3,1%	3,6%	4,1%	3,8%
Aantal werknemers in de populatie met een beroepsziekte (x 1.000)	28	102	140	269
Gemiddeld aantal extra verzuimdagen per werknemer door een beroepsziekte	33,2	38,3	39,5	38,5
Volumepercentage in verzuimdagen	19,2%	19,7%	18,2%	18,9%
Loonkostenverlies per werknemers met beroepsziekte per jaar (€)	5900	9400	10800	9800
Noot: Extra verzuim door incidente beroepsziekten is geoperationaliseerd als het gemiddeld aantal dagen dat werknemers met een beroepsziekte meer verzuimen dan werknemers zonder beroepsziekte binnen de groep. Het volumepercentage heeft betrekking op het percentage verzuimdagen dat toegeschreven kan worden aan een incidente beroepsziekte binnen de groep.				

Tabel B2.8: Blootstelling aan arbeidsrisico's uitgesplitst naar vestigingsgrootte (2019).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [12,0%]	10 - 99 [39,3%]	100 of meer [48,7%]	Totaal ¹
Omgevingsrisico's				
· % vaak/regelmatig gevaarlijk werk, lawaai en/of gevaarlijke stoffen	28,6%	29,6%Δ	26,2%▽	27,8%
· N	6.780	22.295	27.750	56.825
Gevaarlijk werk				
· % vaak/altijd	14,9%	16,7%Δ	15,0%▽	15,6%
· N	6.829	22.439	27.922	57.189
Lawaai				
· % regelmatig	7,1%▽	8,7%Δ	7,4%▽	7,8%
· N	6.924	22.728	28.172	57.825
Gevaarlijke stoffen of besmettelijke personen				
· % vaak/altijd	18,8%Δ	17,5%Δ	15,0%▽	16,4%
· N	6.937	22.790	28.229	57.956
Werkdruk				
· % hoge taakeisen én lage autonomie	13,9%▽	20,2%Δ	17,5%▽	18,1%
· N	6.883	22.624	28.013	57.520
Hoge taakeisen				
· % vaak/altijd	29,6%▽	37,4%	39,8%Δ	37,6%
· N	6.937	22.800	28.234	57.971
Weinig autonomie				
· % weinig	39,7%▽	48,6%Δ	39,6%▽	43,2%
· N	6.901	22.658	28.071	57.629
Hoge emotionele belasting				
· % vaak/altijd	8,2%▽	9,8%▽	12,4%Δ	10,8%
· N	6.941	22.803	28.244	57.988
Moeilijkheidsgraad				
· % vaak/altijd hoog	68,9%▼	72,0%▽	82,1%▲	76,6%
· N	6.951	22.822	28.267	58.040
Extern ongewenst gedrag (door klanten/patiënten e.d.)				
· % enkele keer of vaker	25,0%▽	29,2%	29,6%Δ	28,9%
· N	6.955	22.823	28.285	58.063
Intern ongewenst gedrag (door collega's/leidinggevenden)				
· % enkele keer of vaker	13,4%▽	18,4%▽	21,5%Δ	19,3%
· N	6.953	22.822	28.289	58.064
Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : p<0,05, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.				
¹ De totaalcijfers in deze tabel wijken enigszins af van die uit de Arbobalans vanwege missings op vestigingsgrootte.				

Tabel B2.10: Het percentage werknemers dat maatregelen wenst. Weergegeven wordt het percentage werknemers dat zegt dat het arbeidsrisico speelt en dat (aanvullende) maatregelen getroffen moeten worden (2019).

Kolompercentages	Vestigingsgrootte			
	1 - 9 [8,8%]	10 - 99 [37,9%]	100 of meer [53,3%]	Totaal ¹
Werkdruk, werkstress	43,0% ▼	52,9% ▽	58,5% Δ	55,0%
·N	4.101	17.563	24.735	46.398
Emotioneel zwaar werk	28,0% ▽	34,2%	36,1% Δ	34,8%
·N	2.407	10.750	17.314	30.470
Langdurig beeldschermwerk	34,5% ▼	41,7% ▽	47,7% Δ	44,7%
·N	2.655	10.984	20.095	33.734
Lichamelijk zwaar werk	30,1% ▽	34,7%	35,3% Δ	34,4%
·N	3.087	11.403	12.522	27.011
Geluid	20,9% ▼	27,5% ▽	33,7% Δ	30,2%
·N	2.081	8.595	11.882	22.557
Agressie of geweld (extern)	20,2% ▽	21,9%	22,8% Δ	22,3%
·N	1.453	7.075	11.633	20.162
Agressie of geweld (intern)	26,1%	24,6%	22,9% ▽	23,7%
·N	835	4.283	8.715	13.833
Gevaarlijke stoffen	18,7%	17,6%	16,4% ▽	17,1%
·N	1.625	5.904	8.380	15.909
Veiligheid, bedrijfsongevallen	17,2%	18,3% Δ	17,2%	17,6%
·N	2.594	10.414	13.433	26.441
Virussen, bacteriën, schimmels	19,0% ▽	21,4%	22,0%	21,5%
·N	1.814	7.510	10.981	20.305

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is subgroep vs 'rest' (gewogen deviatiecontrast). ▲ en ▼ : $p < 0,05$, significant hoge (lage) percentages (tweezijdig), én Cohen's d is ten minste 0,20. Open pijltjes Δ en ▽: eveneens significant, maar Cohen's d is kleiner dan 0,20. Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.). Hillsdale NJ: Erlbaum.

¹ De totaalcijfers in deze tabel wijken enigszins af van die uit de Arbobalans vanwege missings op vestigingsgrootte.

Healthy Living
Schipholweg 77-89
2316 ZL Leiden
Postbus 3005
2301 DA Leiden

www.tno.nl

T +31 88 866 90 00
info@tno.nl

Handelsregisternummer 27376655

© 2021 TNO